

допределеният избор, комерсиализмът и възможностите да се „докара още нещо свръх щатната заплата“ и др. под. бяха в основата на мотивационната, а оттам и на престижно-референтната ценност и избираемост на тези професии от страна на непретенциозните към останалото в тях роми.

С осъществяващите се от десетина години дълбоки и радикални обществено-исторически и икономически процеси тези проблеми изобщо се „снеха от дневния ред“ на социалната ангажираност с тяхното звучене и практическото им разрешаване. Пазарният механизъм, лавинорастящата безработица (най-вече сред циганите), динамичното разслоение в имуществено отношение, социалното стратифициране по най-различни (в т. ч. и по етнични) индикатори и др. под. предпоставиха и дефинират съвсем поновому отношението към подобни въпроси, лишиха ги от някои „сентиментални опити за тяхното инкрустиране“ в конкуренцията им с други, престижни и по-доходоносни професии, както от страна на обществеността, така и от гледната точка на онези, които имат възможност или шанса да ги упражняват, за да стабилизират разклатеното си житейско материално и финансово състояние. Проблемът вече не е дали ще се ориентираш и избереш социално престижна професия, а дали изобщо в пространството на нарастващата безработица ще можеш да намериш някъде „професионално-трудов подслон“, независимо че не отговаря на професионалната ти квалификация или пък на интимните ти представи и проекции за трудова кариера.

Въвеждането на нови регламентации в предислоциращото се селищно-териториално устройство, ескалиращият държавен дефицит, липсата на бюджетни средства за поддържане на обществено-държавните институции и работещите в тях, приватизацията на значителна част от общинската собственост (в т. ч. и отдаването под аренда или тоталното приватизиране на БКС-тата), реституцията с последващото я закриване на някои служби, териториално локализирани в съответни имоти, и др. под. все повече стесняват пространството за жизнено и професионално движение и развитие на циганите, поставят все по-непреодолими засега проблеми пред тях.

Ромите са онази етническа общност, която най-малко, за да не кажем почти нищо няма да получи от реституцията и приватизацията. Това крайно неотрадno обстоятелство потвърждава обезпоко-